

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนตำบลไสหมาก
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

จัดทำโดย
สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลไสหมาก
อำเภอเขยรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบพนักงาน และผู้บริหารทุกคนและเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

องค์การบริหารส่วนตำบลไสหมากตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงจึงได้นำแนวคิดการบริหารความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือดำเนินการ เพื่อป้องกันความผิดพลาด ความเสียหาย และความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับภารกิจงานขององค์กรในอนาคต และช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไสหมากจะไม่มีกรทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าได้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลไสหมาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ เป็นการระดมความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้บังคับบัญชา โดยนำผลที่ได้มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลไสหมาก ตามกรอบการประเมิน ความทุจริต ๓ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการ กิจกรรม แนวทาง ในการป้องกัน ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลไสหมาก และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไสหมาก

ธันวาคม ๒๕๖๔

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบกับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลไสหมาก

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☐ ๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☒ ๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☒ ๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknow Factor)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	UnKnow Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑. เจ้าหน้าที่ปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้ไขใบสำคัญรับเงิน		✓
๒. เจ้าหน้าที่เบิกเงินค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมเป็นเท็จ เช่น ค่าอาหาร ค่าอาหารว่าง ค่าจัดซื้ออุปกรณ์ ประกอบการอบรม เป็นต้น		✓
๓. เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา		✓

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้เวลาครอบคลุมระยะมัตระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

/สถานะ...

- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงาน
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑. เจ้าหน้าที่ปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้มไขใบสำคัญรับเงิน		✓		
๒. เจ้าหน้าที่เบิกเงินค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม เป็นเท็จ เช่น ค่าอาหาร ค่าอาหารว่าง ค่าจัดซื้ออุปกรณ์ประกอบการอบรม เป็นต้น	✓			
๓. เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา			✓	

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตไม่สูงมาก

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานที่กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/การเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานที่กำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/การเงิน ในระดับที่ไม่รุนแรง

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORINGทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง)
๑. เจ้าหน้าที่ปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้มไขใบสำคัญรับเงิน	๑	๒	๒

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง)
๒. เจ้าหน้าที่เบิกเงินค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมเป็นเท็จ เช่น ค่าอาหาร ค่าอาหารว่าง ค่าจัดซื้ออุปกรณ์ ประกอบการอบรม เป็นต้น	๑	๒	๒
๓. เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	๒	๒	๔

ตาราง ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑. เจ้าหน้าที่ปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้ไขใบสำคัญรับเงิน	๑	
๒. เจ้าหน้าที่เบิกเงินค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมเป็นเท็จ เช่น ค่าอาหาร ค่าอาหารว่าง ค่าจัดซื้ออุปกรณ์ ประกอบการอบรม เป็นต้น	๑	
๓. เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	๑	

ตาราง ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
๑. เจ้าหน้าที่ปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้ไขใบสำคัญรับเงิน	✓		
๒. เจ้าหน้าที่เบิกเงินค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมเป็นเท็จ เช่น ค่าอาหาร ค่าอาหารว่าง ค่าจัดซื้ออุปกรณ์ ประกอบการอบรม เป็นต้น	✓		
๓. เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา		✓	

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
๑. เจ้าหน้าที่ปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อแก้ไขใบสำคัญรับเงิน	ดี	✓		
๒. เจ้าหน้าที่เบิกเงินค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมเป็นเท็จ เช่น ค่าอาหาร ค่าอาหารว่าง ค่าจัดซื้ออุปกรณ์ประกอบการอบรม เป็นต้น	ดี	✓		
๓. เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	ดี		✓	

๕. แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลไสหมาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการ	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑. เจ้าหน้าที่ปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้วไขใบสำคัญรับเงิน	- การเบิกจ่ายเงิน	๑. เจ้าหน้าที่ปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้วไขใบสำคัญรับเงิน	- ตรวจสอบกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายการเงินและการคลังอย่างเคร่งครัด - เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน มีทัศนคติ ค่านิยม ในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต	มกราคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๕	สำนักปลัด กองคลัง
๒. เจ้าหน้าที่เบิกเงินค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมเป็นเท็จ เช่น ค่าอาหาร ค่าอาหารว่าง ค่าจัดซื้ออุปกรณ์ประกอบการอบรม เป็นต้น	การเบิกเงินงบประมาณ	๑. เจ้าหน้าที่เบิกเงินค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมเป็นเท็จ เช่น ค่าอาหาร ค่าอาหารว่าง ค่าจัดซื้ออุปกรณ์ประกอบการอบรม เป็นต้น	- กำกับดูแลให้การดำเนินการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเคร่งครัด - เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน มีทัศนคติ ค่านิยม ในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต	มกราคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๕	สำนักปลัด กองคลัง

/๓. เจ้าหน้าที่...

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการ	รูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๓. เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน/ เรียกรับเงิน/ของขวัญ/ สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อ ประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	- การตรวจงานจ้าง	๓. เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน/ เรียกรับเงิน/ของขวัญ/ สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่ง จะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ ให้กับคู่สัญญา	- จัดให้มีมาตรการควบคุม ภายในเพื่อป้องกันการทุจริต คอร์รัปชัน การให้หรือรับ สินบนในทุกรูปแบบ - เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมี ทัศนคติ ค่านิยมในการ ปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต	มกราคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๕	สำนักปลัด

 ลงชื่อ.....
 (นางสาวภัทรวรรณ อินทองปาน)
 นิติกรชำนาญการ